

Kaabete, eritiste, punktaatide, vedelike jms kogumine nakkustekitajate (Ab, Ag, NAT) uuringuks

Markeeri proovinõu patsiendi andmetega (eHL juhtumikood/ vöotkood või ees- ja perekonnanimi, isikukood).

Teosta käte antiseptika. Kasuta kaitsekindaid kogu proovivõtmise ajal.

Proovinõu: Steriilne proovitops

Uuringumaterjal

Amnionivedelik
Bronhiaspiraad
Bronhoalveolaarloputilise vedelik
Koematerjal
Rinnapiim
Uriin (esmasjoa)
Ninaneelu aspiraad
Trahheaaspiraad
Rõga

Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused

Amnionivedelik: desinfitseerida punktsioonikoha nahk. Punkteerida, aspireerida materjal süstlasse. Eemaldada proovitopsilt kork, süstida materjal proovitopsi.

Bronhoalveolaarloputilise vedelik, bronhiaspiraad: loputada bronhoskoobi abil füsioloogilise lahusega. Loputusvedelikku võtta 5 – 10 ml steriilsesse proovitopsi.

Koematerjal: panna steriilsete pintsettidega steriilsesse proovitopsi.

Rinnapiim: rind pesta eelnevalt sooja vee ja seebiga, pigistada paar tilka rinnapiima, eemaldades sellega võimaliku kontaminatsiooni ja seejärel koguda rinnapiim steriilsesse proovitopsi.

Uriin (esmasjoa): vt uriin (esmasjoa) kogumine uriinikatsutisse.

Ninaneelu aspiraadi kogumine sobib väikelastele. Kasutada spetsiaalset kinnist aspiratsioonisüsteemi. Aspireerida sekreeti ninasõõrmetest 3 – 4 cm sügavuselt. Kui lima on kogutud mõlemast ninakäigust, voolutada kateetrit 3 ml füsioloogilise lahusega. Proovimaterjal võtta steriilsesse proovitopsi.

Trahheaaspiraad: aspireerida trahhea sekreeti steriilsesse proovitopsi.

Rõga: kõhida rõga steriilsesse proovitopsi.

Säilitustingimused:

2...8 °C juures kuni kolm ööpäeva

2...8 °C juures kuni kaks ööpäeva (rinnapiim)

2...8 °C juures kuni 8 tundi (antigeeni määramiseks).

Proovinõu: Uriinikatsuti

Uuringumaterjal

Uriin (esmasjoa)

Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused

Uriin (esmasjoa): Patsient ei tohi enne analüüsi andmist 2 – 4 tundi urineerida. Koguge proovitopsi 15–30 ml esmasjoa uriini ehk umbes ¼ topsist. Ülejäänud kogus põiest tühjendage WC-potti.

Vahendid: spetsiaalne uriinitops ja (vaakum)uriinikatsuti millele on kleebitud eHL vöotkood patsiendi andmetega.

Uriini kogumine: Pese hoolikalt käed ja välised suguelundid sooja voolava veega. Keera lahti uriintopsi kaas. Kogu uriinitopsi 15–30 ml esmasjoa uriini. Keera kaas tagasi uriinitopsile ja eemalda kaanelt kaitsekleebis, seejärel koheselt suru uriinikatsuti kork eespool kaanes oleva avause põhja ja hoiu katsutit nii kaua kuni uriinivool katsutisse lõpeb. Eemalda katsuti avausest. Aseta kaitsekleebis tagasi kaanele ja uriinitops viska prügikasti.

Säilitustingimused:

2...8 °C juures kuni viis ööpäeva.
toatemperatuuril üks ööpäev (antigeeni määramiseks).

Proovinõu: Eppendorfi katsuti

Uuringumaterjal

Vereplekk

Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused

Spetsiaalne analüüsikaart, uuritav osa sellest panna eppendorfi katsutisse.

Täpsem info siit: [materjalivõtt](#)

Säilitustingimused:

Toatemperatuuril aastaid. Kaitsta päikesevalguse, kuumuse, niiskuse, saastuse eest.

Proovinõu: Valge korgiga katsuti (värvitu)	Uuringumaterjal
	Liikvor
Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused	
Punktsioonil lasta liikvoril tilkuda puhtasse lisanditeta katsutisse. Täpsem info siit .	Säilitustingimused: 2...8 °C juures kuni üks ööpäev
Proovinõu: Steriilne tampooniga katsuti	Uuringumaterjal
 <p>Kolm erinevat tampooni: valge korgiga – ultra väike tampoon lastele oranži korgiga – keskmise suurusega tampoon (eelistatult) roheline korgiga – ultra õhuke tampoon</p>	Ninaneelukaabe Kurgukaabe Silmamaterjal Haavandikaabe Eesnahakaabe Emakakaelakanalikaabe Tupekaabe Ureetrakaabe Rektaalkaabe
Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused	
<p>Ninaneelukaabe: Juhul kui patsiendil on nohu, peab patsient enne materjalivõttu nuuskama nina sekreedist tühjaks. Rohke sekreet võib takistada korrektse kaape kogumist. Ninaneelukaape kogumisel patsient kallutab pea kuklasse. Täiskasvanutel võta materjal tampooniga alumise ninakarbiku piirkonnast, 5—7 cm sügavusel ninaneelust. Lastel nina-kõrva telje keskpunktist. Lükka tampoon õrnalt ninna. Keera ninaneelu sisestatud tampooni tugeva pöörava liigutusega vastu limaskesta 5 korda ja hoiu paigal 5 sekundit, et koguda võimalikult palju nakatunud rakke. Eemalda tampoon ninast. Hoidu tampooniga midagi puudutamast (hoia tampooni käes) ja vii tampoon katsutisse. Veendu, et katsuti kork on lõpuni kinni lükatud.</p> <p>Kurgukaabe: hõõruda tampooniga tonsillidel, neelutagaseinal ja kurgukaartel katulist ja põletikulist piirkonda. Proovimaterjali võtmisel vältida tampooni kokkupuudet suu limaskestaga. Tampoon võetud proovimaterjaliga asetada katsutisse.</p> <p>Silmamaterjal (konjuktiivikaabe): hõõruda steriilse tampooniga tugevasti 2 – 3 korda mööda üla- ja alalau konjunktivi. Tampoon võetud proovimaterjaliga asetada katsutisse.</p> <p>Haavandikaabe: hõõruda tampooniga haavandit. Tampoon võetud proovimaterjaliga asetada katsutisse.</p>	Säilitustingimused: 2...8 °C juures kuni kolm ööpäeva (ninaneelukaabe, kurgukaabe) 2...8 °C juures kuni kolm ööpäeva (silmamaterjal, haavandikaabe) 2...8 °C juures kuni 8 tundi (antigeeni määramiseks). 2...8 °C juures kuni üks ööpäev SARS-CoV-2 RNA uuringumaterjal

Proovinõu: UTM-katsuti tampooniga	Uuringumaterjal
	Ninaneelukaabe
Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused	
<p>Ninaneelukaabe: Juhul kui patsiendil on nohu, peab patsient enne materjalivõttu nuuskama nina sekreedist tühjaks. Rohke sekreet võib takistada korrektse kaape kogumist. Ninaneelukaape kogumisel patsient kallutab pea kuklasse. Täiskasvanutel võta materjal tampooniga alumise ninakarbiku piirkonnast, 5—7 cm sügavuselt ninaneelust. Lastel nina-kõrva telje keskpunktist. Lükka tampoon õrnalt ninna. Keera ninaneelu sisestatud tampooni tugeva pöörava liigutusega vastu limaskesta 5 korda ja hoi paigal 5 sekundit, et koguda võimalikult palju nakatunud rakke. Eemalda tampoon ninast. Hoidu tampooniga midagi puudutamast (hoia tampooni käes) ja vii tampoon katsutisse. Selleks keera katsutilt kork pealt ja asetampoon katsutisse. Murra tampoon murdejoonelt vastu katsuti külge pooleks, vajadusel keera tampooni nii et see korralikult murduks. Viska ära ülemine murtud osa. Sule katsuti korralikult korgiga</p>	<p>Säilitustingimused: toatemperatuuril üks ööpäev 2...8 °C juures kuni seitse ööpäeva. 2...8 °C juures kuni üks ööpäev SARS-CoV-2 RNA uuringumaterjal</p>
Proovinõu: Steriilne kaksiktampooniga katsuti	Uuringumaterjal
	Tupekaabe (Streptococcus agalactiae DNA tupekaapes)
Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused	
<p>Tupekaabe: Proovivõtu eelselt tuleks vältida ravimite ja lubrikantide (nt. sonograafias kasutatav geel) manustamist tuppe. Proovivõtu eelselt pühkida genitaalidelt võimalik sekreet. Materjal võtta kaksiktampooniga tupe alumisest kolmandikust pöörates tampoone kolm korda ümber oma telje, seejärel võtta sama tampooniga materjal ka rektumi piirkonnast Asetada kaksiktampoon transportkonteinerisse</p>	<p>Säilitustingimused: toatemperatuuril üks ööpäev 2...8 °C juures kuni kuus ööpäeva</p>

Proovinõu: Alinity m multi-collect PCR proovivõtukomplek	Uuringumaterjal
	Emakakaelakanalikaabe Tupekaabe Ureetrakaabe Kurgukaabe Rektaalkaabe
Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused	
<p>Emakakaelakanalikaabe: eemaldada tampooniga emakakaelakanal üleliigsest limast. Võtta proovimaterjal komplektis oleva tampooniga emakakaelakanalist 1 – 2 cm sügavuselt, keerutades tampooni 15 – 30 sekundit (5 tiiru) mööda kanali sisepinda. Asetada tampoon katsutisse kuni tampooni varrel oleva märgiseni. Murda tampooni vars vastu proovinõu serva, kätte jäänud tampooni vars visata ära. Korkida proovinõu korralikult kinni.</p> <p>Tupekaabe: proovimaterjal võtta komplektis oleva tampooniga tupest 5 cm sügavuselt keerutades tampooniga 15 – 30 sekundit mööda limaskesta. Aseta tampoon katsutisse kuni tampooni varrel oleva märgiseni. Murda tampooni vars vastu proovinõu serva, kätte jäänud tampooni vars visata ära. Korkida proovinõu korralikult kinni</p>	<p>Säilitustingimused: toatemperatuuril kuni 14 ööpäeva</p>
Proovinõu: BD SurePath proovitops	Uuringumaterjal
	Emakakaelakanalikaabe
Uuringumaterjali võtmine ja säilitamistingimused	
<p>Emakakaelakanalikaabe: proovimaterjal võtta tsütoloogilise harjakesega. Sisestada hari emakakaela. Õrnalt vajutades keerutada harja kellaosuti suunas 5 korda. Eemalda hari. Hoides proovitopsi tasasel pinnal, sisesta hari BD SurePath proovitopsi kahest avausest suuremasse. Pööra tsütoloogilist harja käepidet, tõmmates õrnalt kuni hari eemaldub käepideme küljest. Visata käepide ära. Sulgeda proovitops korgiga.</p>	<p>Säilitustingimused: toatemperatuuril kuni 14 ööpäeva</p>
	<p>Kontrolli, kas proovinõu on korrektselt markeeritud patsiendi andmetega (eHL juhtumikood/ võõtkood või ees- ja perekonnanimi, isikukood). Tellimuse vormistamisel eHL-s jälgi järgmisi aspekte: Materjal: vali õige materjal Proovinõu tüüp: vali õige materjal Sisendparameetrid: täitke vajadusel</p>